

Де цвітуть маки й ковила

Антоніна Гармаш-Литвин

Колись давно на наш край нападали вороги. Багато людей гинуло... А хто не загинув, того чужинці забирали в полон. Ішли полонені рідною землею, гарячими слізьми поливали дорогу в неволю...

Ось така невільницька валка простувала степом. Серед чоловіків вирізнявся поставою один парубок. Міцні руки, дужі плечі були туго обкручені вірьовками. Сірі очі його аж зчорніли від безсилового гніву, на обличчі застиг гордий вираз нескореності. А одну з полонянок чужинці ховали в наметі. Тільки зрідка долинав звідти сумовитий спів, повен туги і болю. Коли парубок чув той голос, ще більше паленіли його очі, ще грізніше стискалися уста. Але пута гадюками пов'їдались йому в тіло, скували рухи.

Одного разу налетів степовий вихор, зірвав намет. Коли полонянка підвела голову і глянула навколо, парубок отерп від небаченої краси. Коли їх очі стрілися – сталося диво; народилося незнане почуття. Запалало воно у грудях парубка: неймовірним зусиллям розірвав він на собі пута, вихопив у ошелешеного вартового вуздечку коня, мов на крила підхопив дівчину і майнув у степ. Якусь мить всі не могли зрозуміти; що сталося. А коли отямились, кинулися навздогін.

Та кінь утікача летів, як вітер. Зрозуміли чужинці, що не спіймати їх, не догнати.

Щасливі юнак та дівчина глянули одне одному в вічі: злили уста у поцілунку. І таке таїнство єднання двох душ створилося тої миті, що сонце зупинилося, замилювавшись, вітер приліг на трави, затаївши подих. Зловісний свист розрізав повітря – гостра стріла пронизала відразу двоє сердець. То один з чужинців натягнув лука і, вклавши всю хижу силу, пустив стрілу навздогін утікачам. Так і застигли парубок і дівчина в нерозривних обіймах. Пішов кінь степом, несучи на собі мертву казку двох сердець. Кров повільними краплями спадала в густу траву. І там, де падали ці важкі краплини, поставали з трави квіти, як полум'я. Ярili вони червоним цвітом, ховаючи в собі полум'я двох сердець. А кінь ішов та йшов, бо він був теж полонений і теж вертав додому, до свого зеленого луку, до теплої стайні, обережно несучи на собі страшну ношу.

Та коли прийшов додому, то замість села побачив чорне згарище. Тоскно заіржав, захвилювався. І тоді з його спини додолу впала ноша. Зразу налетіло гайвороння, намагаючись виклювати мертві очі. Кінь знову заіржав, розпачливо та тужно. Гайвороння втекло. Довго стояв у задумі, потім почав рити землю. Бив і бив копитами, яма глибшала, ширшала. Вибився із сил... Зовсім знесилений, обережно скотив застиглих у довічних обіймах молодят і почав загортати. Ліг поруч і не встав більше...

Весною над молодими прослалися дивним килимом квіти, що народилися з їхньої крові. Ціле літо цвіли вони, розкидаючи навколо своє насіння, ваблячи красою. А над конем зеленим шовком прослалася ковила, відтіняючи квіти, що пломеніли поруч.